

مقدس قم، ۱۵ فعالیت برتر در حوزه تبلیغ و اهتمام نسبت به دروس اخلاق و طرح‌های تہذیبی، از دیگر عناوین گزارش مدیر حوزه‌های علمیه کشور در این دیدار بود.

• مشکلات احتمالی «طرح دروس آزاد» برطرف خواهد شد

آیت‌الله غروی، عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه نیز در ادامه دیدار ابراز داشت: در شورای عالی در تلاشیم تا به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که دغدغه‌ها و مسائل نسبت به این طرح (دروس آزاد) حل شوند؛ لذا باید سعی شود که مشکلاتی که در ضمن کار به وجود می‌آید، ترمیم شود.

وی با اشاره به در نظر گرفتن کتب جایگزین در طرح تقویت دروس آزاد، ابراز داشت: اگر بتوان از ظرفیت اساتید برجسته برای تدریس برخی از این دروس جایگزین استفاده کرد، جایگاه این دروس بدیل نیز مشخص خواهد شد.

• آزادی در طرح «دروس آزاد» به معنای یَله و رها بودن نیست

آیت‌الله مروی نیز در پایان این دیدار بیان داشت: از ارشادات حضرت‌عالی نسبت به حوزه علمیه و مواقف بسیار دقیق جناب‌عالی در این جنگ ۱۲ روزه، به صورت ویژه تشکر می‌کنیم.

دبیر دوم شورای عالی حوزه‌های علمیه، هدف از طرح تقویت دروس آزاد را احیای سنت‌های سلف صالح به همراه رفع موانع و مشکلات عنوان کرد و ابراز داشت: آزادی در این طرح اصلا به معنای یَله و رها بودن نیست. همه محدودیت‌های خوب برقرار خواهد بود و هدایت تحصیلی به صورت دقیق‌تر ادامه خواهد داشت و کمیته‌ای نیز مرتب بر این موضوع نظارت دارد.

وی از بین رفتن موانع تدریس طلاب جوان را یکی از فواید طرح تقویت دروس آزاد برشمرد و افزود: این طرح به صورت آزمایشی اجرا می‌شود تا اگر توفیقی داشت، به صورت عمومی اجرایی شود.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، مباحث تہذیبی و تربیتی و تقویت جامعیت طلبه در کنار تخصص‌گرایی را از دیگر مسائل مورد نظر شورای عالی حوزه‌های علمیه در دوره نهم عنوان کرد.

وی در پایان خطاب به آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی گفت: تعبیر جناب‌عالی نسبت به این شورا که فرمودید «شورای فعال»، مورد افتخار ماست.

آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی در دیدار اعضای شورای عالی حوزه تأکید کردند

شورای عالی حوزه

با حضور شخصیت‌های اندیشمند

نویدبخش رشد حوزه و صیانت از نظام جمهوری اسلامی

نیز با انتخاب خود می‌توانند از دروس مختلف استفاده کنند.

دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: به صورت آزمایشی و محدود به مدت دو سال با نظارت‌های لازم، فقه و اصول سطح یک را در مدارس مرکزی مانند فیضیه، به صورت آزاد برگزار می‌کنیم تا در صورت موفقیت، به مرور این سنت حوزوی احیا شود و در سال‌های بعد توسعه یابد. در صورت عدم موفقیت نیز همه‌چیز به وضعیت قبل باز خواهد گشت؛ البته این طرح اکنون به محضر حضرت‌عالی تقدیم می‌شود و هرگونه تغییری که صلاح بدانید اعمال خواهد شد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم تصریح کرد: سعی کردیم ضمن رعایت استانداردهای لازم، همه سلیقه‌ها را در نظر بگیریم.

• برنامه‌ریزی برای برگزاری چهار سال دوم درس خارج

آیت‌الله اعرافی، شورای عالی حوزه‌های علمیه نیز در ادامه این دیدار با تشکر از پیام حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی به همایش صد سالگی حوزه علمیه قم، ابراز داشت: از هدایت‌های حضرت‌عالی ممنونیم و خدا را بابت نقش‌آفرینی و حضور مستمر حضرت‌عالی شاکریم.

مدیر حوزه‌های علمیه کشور همچنین گزارشی از وضعیت جذب و پذیرش حوزه‌های علمیه در سال تحصیلی جاری ارائه کرد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با اشاره به «فقه معاصر» اظهار داشت: تاکنون حدود ۵۰ اثر در حوزه فقه معاصر منتشر شده است و ۴۰ اثر دیگر نیز آماده انتشار است و در ماه‌های آینده منتشر خواهد شد.

برنامه‌ریزی برای برگزاری ۴ سال دوم درس خارج، شناسایی ۲ تا ۳ هزار استعداد برتر، مسئله معیشت اساتید به‌خصوص در شهر

ایشان با اشاره به طرح پیشنهادی شورای عالی حوزه و اجرای آزمایشی آن، خاطرنشان کردند: این طرح به صورت محدود انجام گردد تا میزان کارایی آن در شرایط امروز سنجیده شود و اگر این روش در آزمایش موفق بود، می‌توان آن را گسترش داد، و در غیر این صورت به روش قبلی که اساتید بر دروس نظارت دارند، بازگردند. معظم‌له با اشاره به ترکیب کنونی شورای عالی که از شخصیت‌های اندیشمند تشکیل شده، اظهار کردند: امیدوارم شورا بتواند حوزه را در مسیر پیشرفت و ایفای نقش اساسی خود در حفظ دین و نظام جمهوری اسلامی یاری دهد.

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در پایان بر اهمیت توجه به نظرات تأکید کردند و افزودند: نظرات مردم نیز باید شنیده شود تا در سیاست‌گذاری‌های حوزه مؤثر واقع شود.

گفتنی است در این جلسه، حضرات آیات محمدمهدی شب‌زنده‌دار، علیرضا اعرافی، سیدمحمد غروی و جواد مروی، به ترتیب گزارشی از برخی اقدامات شورای عالی و مدیریت حوزه‌های علمیه و مسائل پیرامون آن، ارائه کردند.

• اجرای «طرح برگزاری دروس آزاد» به صورت آزمایشی

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شورای عالی حوزه‌های علمیه، آیت‌الله شب‌زنده‌دار، دبیر شورای عالی حوزه نیز در این دیدار گفت: همانگونه که قبلاً هم خدمت حضرت‌عالی عرض کردم، در حوزه‌های علمیه سنت‌های خوبی وجود داشته که حفظ و احیای آن همواره از دغدغه‌های بزرگان حوزه بوده و هست.

وی ادامه داد: به‌حمدالله اخیراً در شورای عالی طرحی به تصویب رسیده که در جهت احیای سنت خوب تدریس و تدرس است و با عملیاتی شدن آن، فضایی توانمند فرصت تدریس خواهند داشت و تدریس از انحصار افراد محدود خارج می‌شود و طلاب

حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه، حفظ سنت‌های اصیل حوزوی همچون «درس آزاد» را مهم ارزیابی و تصریح کردند: در حالی که سعی در حفظ سنت‌های حوزه دارید، هم‌زمان به شرایط زمان توجه کنید.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حضرت آیت‌الله مکارم شیرازی در دیدار اعضای شورای عالی حوزه‌های علمیه، ضمن ابراز خرسندی از فعالیت‌های این شورا، اظهار کردند: در حالی که سعی در حفظ سنت‌های حوزه دارید، هم‌زمان به شرایط زمان توجه کنید.

معظم‌له، فعال بودن شورای عالی و جدیت آن در رسیدگی به مسائل حوزه را موجب امیدواری دانستند و بیان کردند: داشتن شورایی زنده، فعال و دلسوز برای نظارت بر حوزه‌های علمیه، بسیار ارزشمند و مؤثر است.

این مرجع تقلید، حفظ سنت‌های اصیل حوزوی همچون «درس آزاد» را مهم ارزیابی کردند و افزودند: این سنت‌ها ریشه در تجربه‌های گذشته دارند و باید حفظ شوند، اما باید بررسی کرد که آیا در شرایط فعلی نیز همان کارایی گذشته را دارند یا خیر.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی تأکید کرد:

ما نمی‌خواهیم از آموزش بکاهیم تا پژوهش اضافه نشود؛ بلکه باید آموزش، خود مطالبه‌گر پژوهش باشد. پژوهش اگر در کنار آموزش قرار نگیرد، هرچقدر هم محتوای خوبی داشته باشد، به نتیجه نمی‌رسد. مدرسه‌ای که در آن آموزش و پژوهش در تقابل باشند، به پیشرفت علمی نخواهد رسید.

اجلاسیه مدیران و معاونان پژوهش مدارس علمیه و مراکز تخصصی در مدرسه امام حسن مجتبی علیه السلام در لواسان، با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، معاون پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه سراسر کشور برگزار شد.

وی در این اجلاسیه اظهار کرد: دبیرخانه‌ای با عنوان «دبیرخانه حمایت از پژوهش‌های مسأله‌محور حوزه و نظام اسلامی» در معاونت پژوهش فعال شده که آماده دریافت طرح‌ها و پیشنهادهای پژوهشی از سوی طلاب، مدارس و نهادهای علمی است؛ طرح‌هایی که بتوانند به حل مسائل حوزه یا نظام اسلامی کمک کنند. در دوره جدید، بخش جدیدی نیز با عنوان «فناوری و هوش مصنوعی» به ساختار معاونت پژوهش اضافه شده است.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه با بیان اینکه مدیران مدارس علمیه، علمداران تربیت سربازان علمی و فرهنگی برای نظام اسلامی هستند، اظهار کرد: در مدارس علمیه، به‌ویژه در دوره مقدمات و سطح، امور آموزشی در اولویت قرار دارد؛ اما این به‌معنای حذف پژوهش نیست.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه

آموزش باید مطالبه‌گر پژوهش باشد

آموزش رکن است؛ اما رکن نهایی حوزه تربیت است، نه صرفاً آموزش یا تہذیب.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه ادامه داد: متأسفانه آنچه امروز بیشترین آسیب را در حوزه‌های علمیه ایجاد کرده، کم‌رنگ‌شدن نقش تربیت در فرآیند آموزشی است. ما معتقدیم سهم

به‌معنای تقابل با پژوهش نیست. به‌عنوان معاون پژوهش، انتظار ندارم طلاب در سطح مقدمات و سطح یک مقاله یا کتاب بنویسند. پژوهش در این مقاطع باید متناسب با سطح باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی ادامه داد: متأسفانه وقتی پژوهش را فقط در قالب مقاله و تولید علم تعریف می‌کنیم، به اشتباه تصور می‌شود که در سطح یک نیازی به پژوهش نیست؛ درحالی‌که پژوهش مراتبی دارد؛ حتی مراجعه به منابع ساده، مانند یافتن فتوای مراجع عظام تقلید در یک مسأله خاص، می‌تواند شکلی از پژوهش در همان پایه اول باشد.

وی با بیان اینکه پژوهش باید در خدمت یادگیری و آموزش قرار گیرد، گفت: اگر آموزش بخواهد در جان طلبه بنشیند و عمق پیدا کند، ناگزیر به پژوهش نیاز دارد. باید برای هر کتاب آموزشی، فعالیت‌های پژوهشی متناسب طراحی شود تا طلبه احساس کند، آموزه‌هایش کاربردی است.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه تأکید کرد: ما نمی‌خواهیم از آموزش بکاهیم تا پژوهش اضافه شود؛ بلکه باید آموزش، خود مطالبه‌گر پژوهش باشد. پژوهش اگر در کنار آموزش قرار نگیرد، هرچقدر هم محتوای خوبی داشته باشد، به نتیجه نمی‌رسد. مدرسه‌ای که در آن آموزش و پژوهش در تقابل باشند، به پیشرفت علمی نخواهد رسید.

وی با تأکید بر اینکه هرچه آموزش از پژوهش فاصله بگیرد، عمق آن کمتر می‌شود، اظهار کرد:

اگر می‌خواهیم آموزش در جان طلبه بنشیند و به ثمر بنشیند، چاره‌ای جز تلفیق آن با پژوهش نداریم. برای هر درس و کتاب، باید متناسب با اهداف آن، طراحی پژوهشی وجود داشته باشد. حجت‌الاسلام والمسلمین عباسی، با اشاره به تجربیات سال‌های گذشته خود در برنامه‌ریزی آموزشی حوزه، افزود: در بسیاری از موارد، اساتید به اهداف آموزشی کتاب‌ها توجه کافی ندارند. این رویکرد نه‌تنها غیراصولی است؛ بلکه می‌تواند باعث دل‌زدگی طلبه هم بشود؛ درحالی‌که آموزش باید بر اساس مراتب علمی طراحی شود.

وی سپس به انتقاد از شیوه جاری تدریس تجربه و ترکیب پرداخت و گفت: این شیوه جواب نداده و نخواهد داد. طبق بررسی‌هایی که در گذشته انجام شده، در بسیاری از استان‌ها نمره این درس از ۱۲ بالاتر نمی‌رود. دلیل آن، غلط‌بودن ساختار آموزشی این درس است. تجزیه و ترکیب نباید به‌صورت درسی مستقل بعد از آموزش ادبیات باشد؛ بلکه باید همراه با صرف و نحو و با تغییر متدها ارائه شود.

معاون پژوهش حوزه‌های علمیه، در پایان، به اهمیت مقطع مقدمات در پرورش مهارت‌های پژوهشی اشاره کرد و گفت: فرصت طلایی برای تمرین و آموزش پژوهش، دوره مقدمات است. بعد از این دوره، طلبه‌ها وارد مرحله اشتغال و زندگی می‌شوند و دیگر آموزش این مهارت‌ها به‌راحتی ممکن نیست؛ بنابراین این مهارت‌ها باید در همین دوران به طلبه منتقل شود.

گزارش: سیدامیر سجادی